

به دستور سرپرست ریاست جمهوری اجرا می‌شود:
تکمیل منابع طرح‌های مصوب
سفرهای استانی

سیاست‌روز

روزنامه صبح ایران

سرپرست وزارت خارجه خبر داد:
پیگیری جنایت ترور سردار سلیمانی
در دادگاه‌های ایران

پنجشنبه ۲۸ تیر ۱۴۰۳ • ۱۲ محرم ۱۴۴۵ • سال بیست و چهارم • شماره ۶۶۶۶ • ۴ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان | www.siasatrooz.ir | info@siasatrooz.ir | Vol.24 • No.6466 • July 18,2024

سر مقاله

یک راهکار و دو دیدگاه

قاسم غفوری
ghassem_tg@yahoo.com

یکی از مباحث مطرح در زندگی فردی و جمعی مسئله اقتصاد و معیشت است. بسیاری از اندیشه‌روزان و خردورزان در اهمیت مسئله اقتصاد بر این عقیده‌اند که تحولات سیاسی، اجتماعی، امنیتی و فرهنگی نیز در بستر شاخصه‌ها و مولفه‌های اقتصادی شکل می‌گیرد. در این میان یک اصل مورد تاکید می‌باشد و آن نقش آفرینی مردم و بخش خصوصی در کنار دولت در اقتصاد کشور است. هر چند که این نقش آفرینی از سوی همگان مورد تاکید است اما در باب نحوه و مدل اجرای آن دو رویکرد و دیدگاه متفاوت مطرح می‌باشد.

دیدگاه نخست در باب مشارکت مردم در اقتصاد بر پایه مشاکت همگانی یا همان روحیه جهادی و بسیج ملی استوار است. بر اساس این دیدگاه هر ایرانی می‌تواند نقشی اساسی در همه امور کشور از جمله در حوزه اقتصاد داشته باشد چنانکه تجربه نیز نشان داده است که هر جا مردم پای کار و در میدان بوده‌اند تحولاتی بزرگ روی داده است. تجربه ۸ سال دفاع مقدس، تجربه ایسادی ملی در برابر تحریرها و تهدیدات خارجی، همکاری ملی در مقابله با کرونا، حضور مردم در حماسه‌های مقابله با فتنه‌ها و دشمنی‌ها و رقم زدن حماسه‌هایی همچون ۹ دی، بدرقه میلیونی سردار شهید قاسم سلیمانی و رئیس جمهور شهید و همراهانش و... نمونه‌های بارزی از این حضور است. حضوری که با انسجام و هدفگذاری در جهت رفع نیازهای اقتصادی و پیشرفت سراسری کشور در قالب مردمی جهادی و البته با حضور مسئولان در میدان عمل و پیشگام‌تر از مردم می‌تواند دستاوردهای غنیمتی در عرصه داخلی و خارجی بویژه با تکیه بر نیروی جوان و تحصیلکرد و انقلابی متعدد رقم زند.

همچنین در حوزه بخش خصوصی نیز این دیدگاه بر لزوم رفع موانع تولید و مشارکت این بخش در فعالیت‌های اقتصادی تاکید دارد. بر اساس دیدگاه انقلابی مردم نهاد، دولت‌ها موظفند تا با مناسب سازی قوانین و برداشتن اما و اگرها و موانع قانونی زمینه را برای رقابتی سالم و عادلانه میان تمام فعالان بخش خصوصی بدون هیچ رانت و انحصاری فراهم سازند تا اقتصادی مردم نهاد در فضای سالم و رقابتی شکل گیرد.

اما دیدگاه دوم در باب نقش مردم و بخش خصوصی در اقتصاد، برگرفته از تکررات لیبرال سرمایه‌داری است که معتقد است که دولت‌ها باید تمامی تکالیف و وظایف خود را در قبال اقتصاد مردم کنار نهاده و از یک سو با آزاد سازی قیمت‌ها و حذف تمام یارانه‌ها، هزینه‌های خدمات را با سود قابل توجه از مردم دریافت نمایند و ارائه خدمات عمومی و رفاهی از سوی دولت عملاً معنایی ندارد. نمونه این تفکر را در بخش مسکن می‌توان مشاهده کرد که برخی وزرا با عنوان اینکه مسکن سازی یک امر پویولیستی و سوسیالیستی است افتخار سالها وزارت خود را ساختن حتی یک واحد برای مردم عنوان کرده‌اند حال آنکه بر اساس قانون ساخت مسکن بویژه برای اقشار ضعیف و مستضعفان بر عهده دولت است.

و از سوی دیگر بر اساس این تفکر دولت به عنوان فعال سازی بخش خصوصی باید هرگونه نظارت و قیمت گذاری را کنار نهاده و این بازار و سرمایه دار باشد که بر اساس دیدگاه و سود مورد نظرش قیمت گذاری را اجرا نماید. بیرون این تفکر بر مباحثی همچون آزاد سازی قیمت حامل‌های انرژی از برق و آب و گاز گرفته تا بنزین و سوخت، حذف ارزهای ترجیحی و رهاسازی قیمت ارز به دست بازار، قیمت گذاری محصولات کلانی همچون لوازم خانگی و خودرو، لبنیات و ارزاق عمومی، به دست تولید کننده و حذف نظارت و قیمت گذاری دولتی و... تاکید دارند. به عبارتی دیگر نگاه این تفکر به مردمی سازی و فعال سازی بخش خصوصی در اقتصاد آن است که از یک سو مردم هزینه سنگین خدمات اقتصادی دولت را بپردازند و عملاً هیچ یارانه و خدماتی بدون سود بالا به مردم ارائه نشود و از سوی دیگر این سرمایه‌دار باشد که قیمت بازارها را مشخص و تعیین نماید. تجربه بسیاری از کشورها نشان داده است که حاصل این تفکر افزایش فقر و مشکلات معیشتی برای اقشار متوسط و پایین جامعه و ثروت اندوزی بیشتر سرمایه‌داران بوده است.

بر این اساس به صراحت می‌تواند که اقتصاد مردمی و فعال شدن بخش خصوصی زمانی می‌تواند نتیجه بخش باشد که با الگوی جهادی و انقلابی همراه باشد که در آن هر ایرانی نقشی حقیقی در پیشرفت کشور خواهد داشت و نه بر اساس چارچوب‌های آکادمیک لیبرال سرمایه‌داری که با نام مردمی سازی و خصوصی سازی اقتصاد، نابودی بخش کارگری و ثروت بیشتر سرمایه‌داران را پیگیری می‌کند در حالی که در ظاهر شعارهای زیبایی همچون دست کشیدن دولت از جیب مردم، واگذاری اقتصاد به بازار و تصدی‌گری نکردن دولت و... را سر می‌دهد.

در حیات دولت چه گذشت

آزاد شدن واردات خودرو برای همه ایرانیان

صفحه ۲

پزشکیان و محمد بن سلمان
بر توسعه روابط تهران - ریاض تاکید کردند

پیشرفت فراگیر در گروه‌های همسایگان

صفحه ۲

هدشدار جدید سید حسن نصرالله به اسرائیل

جنوب لبنان را به گورستان تانک‌های دشمن تبدیل می‌کنیم

صفحه ۴

مدارس دولتی عادی هنگام ثبت‌نام حق دریافت پول ندارند

صفحه ۱

یادداشت‌های روز

سفره‌های خاص و عام

صفحه ۱

حسینیه‌های؛ همچنان جذاب و نوآور در ساختار و محتوا

صفحه ۳

یادداشت

سفره‌های خاص و عام

علی حیدری

کارشناس رفاه و تامین اجتماعی

بررسی فرایند گذار غالب کشورهای دنیا به پیشرفت و توسعه یافته حاکی از طرح ریزی و پیاده سازی یک نظام همگانی و فراگیر تامین اجتماعی مشتمل بر لایه های امدادی ، حمایتی و بیمه ای است و آخرین نمونه آن کشور چین میباشد . در ایران نیز این موضوع از دیرباز در قانون اساسی، احکام و اسناد بالادستی (سند چشم‌انداز، سیاست‌های کلی نظام) و برنامه های بلند مدت (برنامه های عمرانی و توسعه) و بطور ویژه در قانون ساختار نظام جامع رفاه و تامین اجتماعی مصوب سال ۱۳۸۲ مطرح بوده است.

این موضوع در دهه ۴۰ و در قالب اصل هفدهم انقلاب سفید تحت عنوان «ایجاد پوشش بیمه اجتماعی برای همه ایرانیان و برقراری بیمه همگانی و تامین دوره بازنشستگی برای همه مردم ایران» نیز مطرح شد ولیکن بهر تقدیر در سال ۱۳۵۷ فقط حدود ۱۷ درصد مردم ایران تحت پوشش بیمه های اجتماعی بودند ولیکن این ضریب نفوذ بیمه در حال حاضر برای بیمه پایه سلامت قریب به صد درصد و برای بیمه های بازنشستگی حدود ۷۰ درصد و برای بیمه بیکاری حدود ۳۵ درصد می باشد (البته این پوشش بیمه بیکاری فقط مربوط به کارگران اخراجی مشمول قوانین کار و تامین اجتماعی است و برای سایر شاغلین و بویژه کارچوبیان بیکار ، پوشش بیمه ای با نظام حمایتی لازم و ضروری وجود ندارد)

منظور از نظام تامین اجتماعی همگانی که در صدر سیاستهای کلی تامین اجتماعی (ابلاغی ۲۱ فروردین ۱۴۰۱) حکم به برقراری آن داده شده است معادل با عنوان اشتباهی و حیطه عمل سازمان تامین اجتماعی فعلی نیست و عبارت است یک نظام جامع ، فراگیر و چند لایه تامین اجتماعی برای آحاد مردم مشتمل بر لایه های امدادی ، حمایتی و بیمه ای و چند سطحی در لایه بیمه ای (سطوح پایه ، مازاد و مکمل) با دسترسی عادلانه همه مردم بویژه اقشار ضعیف جامعه به پوشش ها و خدمات پایه و بهره مندی عادلانه همه مردم از منابع عمومی (عواید و منابع حاصل از انفاز و مالیات) است .

اتفاقی یکی از ترجیح بدهای مهم که رئیس جمهور منتخب در مناظرات و سخنرانی ها مطرح فرمودند و از این قدیم الایام نیز بر این نکته در نطق های خود در مجلس بر آن تاکید و تصریح می ورزیدند ، ناظر خوری عده ای بر سر سفره های رنگین برآمده از منابع عمومی به قیمت محرومیت غالب مردم بویژه اقشار ضعیف جامعه ، اشاره کردند و پرواضح است که اگر دولت بتواند نظام بیمه سلامت و نظام تامین اجتماعی فراگیر و چندلایه و چند سطحی را در کشور مستقر سازد با تخصیص بهینه و عادلانه منابع عمومی و با هوشمند سازی و هدفمند سازی واقعی یارانه ها ، بسطاط این سفره های خاص و خواص برچیده خواهد شد و ویژه خواران از سر سفره مردم بر خواهند خواست.

در این نظام جامع ، فراگیر و چندلایه تامین اجتماعی که در اصول ۳ ، ۲۱ ، ۲۹ و ۴۳ قانون اساسی ، سند چشم انداز ، قانون ساختار نظام جامع رفاه و تامین اجتماعی ، قوانین برنامه های توسعه سوم تا هفتم و قانون احکام دائمی برنامه های توسعه و بویژه در سیاستهای کلی تامین اجتماعی و علی الخصوص در بندهای ۱ و ۵ آن تبیین شده است ، دولت با رویکرد فعال و با هدف یابی موثر براساس آزمون وسیع و مبتنی بر اطلاعات ثبتی مبنای افراد و خانواده ها (کد ملی ، کد پستی و کد شغلی) نسبت به برقراری یک پوشش پایه و حداقلی تامین اجتماعی برای همه آحاد جامعه (برای افراد غیرقابل توانمند سازی دائمی با رویکرد امداد اجتماعی و حمایتی و برای افراد توانمند و مددجویان قابل توانمند سازی با رویکرد بیمه اجتماعی) اقدام و منابع عمومی و یارانه های اجتماعی (یارانه های معطوف به افراد و خانوار) را در این زمینه مصروف می نماید و افراد برخوردار و توانمند نیز برای دریافت سطوح بالاتر خدمات و پوشش های بیمه اجتماعی و بیمه سلامت راسا و یا با کمک کارفرمای خود نسبت به خرید پوشش های سطوح مازاد و مکمل اقدام خواهند نمود و از سر سفره مردم واقشار فرودست جامعه بر خواهند خواست . بدینترتیب هم دسترسی عادلانه به خدمات و پوشش ها برای آحاد مردم بویژه اقشار مبتلایه نابرابری های نامساعد و ناروای پیشینی و پسینی فراهم میگردد و هم بهره مندی عادلانه از منابع عمومی مباحثی خواهد شد و یکی از فرازهای مهم برنامه رئیس جمهور منتخب جامعه عمل پوشانده خواهد شد و عقب ماندگی دو دهه ای در زمینه استقرار نظام تامین اجتماعی همگانی مرتفع و جبران خواهد شد. ایدون باد

مدارس دولتی عادی هنگام ثبت‌نام پول ندارند

در مدارس دولتی اخذ هرگونه وجه بااستثنای وجوه مربوط به بیمه دانش آموزی، هزینه کتب درسی و لباس کار در هنرستان‌ها توسط مدیران مدارس ممنوع است، مدارس هیئت امنایی نیز هنگام ثبت‌نام حق دریافت پول ندارند.

به گزارش تسنیم، ثبت‌نام دانش آموزان در مدارس از خرداد آغاز شده است و تا پایان ششم ادامه دارد. ثبت‌نام دانش آموزان پایه هفتم از اول تیر آغاز شده است و ثبت‌نام دانش آموزان پایه نهم برای ورود به پایه دهم بعد از انتخاب رشته تحصیلی انجام می‌شود. امسال کنار ثبت‌نام حضوری امکان ثبت‌نام الکترونیکی برای پایه‌های اول، هفتم و دهم فراهم است. ثبت‌نام دانش آموزان در پایه‌های میانی نیازی به حضور والدین در مدرسه نیست، مگر آنکه قصد جابه‌جایی مدرسه را داشته باشند. ثبت‌نام پایه اول دبستان نیز از نیمه‌های اردیبهشت آغاز شده است، شرط ثبت‌نام در پایه اول دبستان انجام تست تحصیلی جدید به صورت علی‌الحساب و براساس نرخ دانش آموز در پایه اول دبستان ثبت‌نام کرده‌اند و در مجموع دوره ابتدایی، ۵ میلیون و ۸۰۰ هزار دانش آموز ثبت‌نام کرده‌اند.

به‌استناد ماده ۱۲۳ آیین‌نامه اجرایی مدارس در مدارس دولتی اخذ هرگونه وجه به‌استثنای وجوه مربوط به بیمه دانش آموزی، هزینه کتب درسی و لباس کار در هنرستان‌ها توسط مدیران مدارس ممنوع است. دریافت کمک‌های داوطلبانه مردمی صرفاً خارج از فصل ثبت‌نام بلائاع است. نرخ بیمه حوادث و مازاد درمان دانش آموزان برای سال تحصیلی جدید به صورت علی‌الحساب و براساس نرخ سال گذشته است. سفارش و توزیع کتاب‌های درسی براساس قیمت پشت‌جلد کتاب‌های درسی در سامانه <https://irttextbook.ir>

چرا یک زن گزارشگر

سازمان ملل در ایران شد؟

مأموریت پرحاشیبه و شش‌ساله «جاوید رحمان»، حقوقدان پاکستانی- بریتانیایی که از تیرماه سال ۱۳۹۷ مسئول بررسی وضعیت حقوق بشر در ایران شده بود، پایان یافت. مأموریتی که عصاره و خلاصه‌اش در گزارش‌هایی نمود می‌یافت که همواره از سوی کشورمان به «سیاسی‌کاری» و «عدم بی‌طرفی» متهم بود.

چنانکه نور نیوز گزارش داده است، اگرچه وظیفه گزارشگر ویژه، بررسی وضعیت دقیق حقوق بشر در کشورمان تعریف شده، اما رویکرد جاوید رحمان یعنی سوگیری قبلی همچنین استناد به روایت‌ها و گزارش‌های غیردقیق و گاه ژورنالیستی سبب شد نتیجه کار وی به‌جای مستندسازی، «پرونده‌سازی» علیه کشورمان با اتهامات واهی نظیر «تسل‌کشی» باشد. حال این سؤال مطرح است آیا سپردن این مأموریت به مای ساتو، به‌معنای اصلاح رویه سیاسی

قبلی است؟ هرچند پاسخ به این سؤال نیازمند آغاز فعالیت حقوقدان ژاپنی است، اما می‌توان از همین ابتدا جواب درست را حدس زد؛ چراکه نفس گماردن مأمور ویژه و استثنائات کردن ایران به‌عنوان کشوری که وضعیت حقوق بشر در آن نیازمند بررسی‌های خارج از قاعده معمول است، گواهی می‌دهد تمدید حضور گزارشگران ویژه سازمان ملل در کشورمان جز برای اعمال فشار به ایران و به زعم غربی‌ها «مهار ایران» نیست و در این راستا نیز سوءاستفاده از تمام ابزارهای ممکن، از جمله نهادهای جهانی و حقوقی این است که گزارشگران یادشده حتی عرق مهنی و اخلاق و اصول انسانی را قربانی مصلحت فردی و موقعیت اجتماعی خود کرده‌اند؛ لذا انتظار واقع‌بینی و واقع‌گویی درباره کشوری دیگر ساده‌انگاری است و بسیار بعید است سکوت گزارشگر ویژه ایران در زمینه حقوق بشر، در برابر نقض حقوق ابتدایی مردم کشورمان به‌واسطه تحریم‌های اقتصادی و هوشمند که معیشت و سلامت آحاد ملت را نشانه گرفته از سوی مای ساتو بشکند.

مدرس و دانشیار در دانشگاه ریدینگ و افسر تحقیقاتی آکسفورد-هاوارد و عضو فعال در مؤسسه تحقیقات سیاست جهانی بریتانیا و نیز عضو فوق دکترا در دانشگاه آکسفورد، کار کرده است. سابقه‌ای که هرگونه خوش‌بینی او به ایران را با تردید جدی مواجه می‌کند. عدم موضع‌گیری مای ساتو و خلف وی درباره جنایت‌های حقوق‌شتری آمریکا، اروپا و متحدان و تحت‌الحمایه‌شان علیه پاکستان و ژاپن، دو کشوری که اصلیت مای ساتو و جاوید رحمان به آنجا تعلق دارد، حاکی از این است که گزارشگران یادشده حتی عرق مهنی و اخلاق و اصول انسانی را قربانی مصلحت فردی و موقعیت اجتماعی خود کرده‌اند؛ لذا انتظار واقع‌بینی و واقع‌گویی درباره کشوری دیگر ساده‌انگاری است و بسیار بعید است سکوت گزارشگر ویژه ایران در زمینه حقوق بشر، در برابر نقض حقوق ابتدایی مردم کشورمان به‌واسطه تحریم‌های اقتصادی و هوشمند که معیشت و سلامت آحاد ملت را نشانه گرفته از سوی مای ساتو بشکند.